

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 21. februar 2016

Kirkedag: 2.s.i fasten/B

Tekst: Mk 9,14-29

Salmer:

SK: 402 * 388,1-4 * 299 * 643 * 388,5 * 609,4-5

LL: 402 * 388 * 643 * 609,4-5

I vores lykke-fikserede verden, er det så nemt som fod i hose at få dagens fortælling om Jesus galt i halsen og brække troens ben på den.

Det er især muligt, fordi dens situation går lige helt ind i hjertet på os. Den skildrer den situation, som nok er det værste, forældre kan blive udsat for, nemlig den håbløse situation for sit barn. Jeg kender masser af forældre, der gladelig vil bytte med barnet, hvis det blot kunne redde barnet. Jeg kender masser af forældre, også meget troende forældre, der er blevet rystet i deres troens grundvold, da det viste sig, at ingen bønner hjalp. Barnet blev ikke helbredt. Barnet døde. Uanset om mennesker er troende eller ej, så tror jeg, at børns lidelse – og særligt vore egne børns, går lige i hjertet på os. Så vi kan sagtens forstå faderen i fortællingen.

En af de ting, som denne fortælling indirekte kan forårsage af skader på vores tro og tillid til Gud, er begrundet i vores forkerte læsning og forståelse af den. For det første er der her tale om en åndsbesat dreng. Selv om vi godt ved, at vort barns lidelse ikke skyldes åndsbesættelse, så oversætter vi ofte fortællingen til at handle om et sygt barn. Og måske gør det heller ikke så meget, at vi læser fortællingen sådan. Det er i hvert tilfælde ikke dér, den største skade ligger. Nej skaden ligger deri, at vi ofte – og det kan vi vel ikke fortænke hinanden

i, når vi netop står i den fortvivlede, håbløse og magtesløse situation som forældre – vi læser ofte fortællingen som en fortælling om at Jesus helbreder. Det er det også; men det er **ikke** en fortælling om, at Jesus helbreder **al** sygdom, eller **alle** børn. Det er en fortælling om, at en dag, mens Jesus gik på jord, opstod den situation og følgende hændelse udspandt sig, hvorved Jesus viser sin magt og bemyndigelse og kærlighed til denne dreng og hans far.

Så vil nogle sige, at det er ubarmhjertigt, at min barn ikke helbredes, som denne dreng blev det. Det er meget muligt, at vi synes det; men fortællingen rummer ikke skygge af løfte om dét.

Derfor hænger det heller ikke sammen, når vi så alligevel laver en ny kobling mellem vor fortvivlede situation og troen. Det er et af de andre steder, hvor fortællingen kan være medvirkende til anfægtelse og tvivl på Gud. Nemlig Jesu svar: ”Alt er muligt for den, der tror.”

Det giver ikke årsag til at vi så siger, at så skyldes det hele altså bare, at jeg ikke tror nok. Men, sådan siger faktisk nogle mennesker. Men siger vi sådan, så lader vi fortællingen sige os noget, som den ikke siger. Vi læser os selv og egen opfattelse – eller måske er det snarere vort eget håb – ind i teksten.

Resultatet af misforståelsen eller misbrugen af teksten på denne måde bliver nemlig, at troen bliver en handling, vi blot skal gøre mere og bedre, eller fortvivles over, fordi vi ikke kan den bedre. I begge tilfælde bliver troen en præstation, som vi kan rose os af eller fortvivles over. Og det helt katastrofale i den situation er, at troen forankres på os selv og vores egen formåen eller mangel på samme. Troen er aldrig forankret og begrundet i os. Jesus måler og vejer ikke faderens tros styrke.

Men han pointerer troens forankring. Betydningen af Jesu ord er: Alt er muligt, for ham du tror på. Og her er det selvfølgelig logisk, at 'ham du tror på' er Jesus.

Måske vi så langt kan sige "Så godt. OK, det er ikke en general helbredelseserklæring overfor al sygdom hos alle. OK, det skyldes heller ikke min lille tro." Derfor kan man stadig godt have det skidt med, at ens barn ikke helbredes. Men måske, kan man godt se, at jeg faktisk håber og tror noget om Gud, som fortællingen ikke giver grund til. Giver det så ro og håb i troen og tilliden og livet?

Nej, sikkert ikke. Blot et par sætninger længere henne i fortællingen er Jesus selv årsag til nok en fortvivelse, til nok et håb – måske et bristet håb. Jesu disciple stiller det spørgsmål, som vi nok er rigtig mange, der fra tid til anden og i masser af forskellige situationer stiller Gud: Hvorfor? Hvorfor ikke? "Hvorfor kunne vi ikke drive den ud?" spørger de. Jesus svarede dem: "Den slags kan kun drives ud ved bøn." Dét er løsningen – og det er fortvivlelsen. For er der noget, vi har gjort for vort syge barn, så er det at bede. Og hvad har det hjulpet? "Er der så noget i vejen med min bøn? Beder jeg ikke godt nok, ofte nok? Jeg kan ikke være mere fortvivlet – hvad skal der så til?"

Hvis vi hører disse ting i situationen, så kan vi nok ikke høre, hvad der er det forkerte i dette, og det kan vi ikke klandre hinanden for. Men i det øjeblik, vi tænker sådan om bønner, så tænker vi på egne resurser. Vi ser bøn, som noget vi giver Gud, og så kvitterer Han med helbredelse. Bøn bliver vores egen præstation. Der findes også bønner, der i den situation bliver bedt og råbt og skreget til Gud, hvori der ikke et øjeblik tænkes på egen præstationen. Men det sker bare meget ofte, at når vi ikke får, som bedt om, så er der rigtig mange af os, der alligevel

tænker: Jamen, vi har da bedt og bedt. Og Jesus siger jo selv: Det kan kun ske ved bøn. Jesus svarer derved på et helt konkret spørgsmål fra disciplene vedrørende en helt konkret situation. Jesus siger til dem, at hvad de lige har oplevet, det kan de intet stille op imod. Det kan kun Gud. Og det eneste, de egentlig kan, er at overlade det til Gud (bede) i tro på Hans magt.

Hvis ikke Jesus havde lært disciplene denne lektie, hvis de havde kunnet, som de gerne ville, så ville de efterfølgende været gået ud og have sagt: ”Se, hvad vi kan!” Derved peges på dem selv på bekostning af Gud. Derved roser de sig af noget, de ikke har ret til. Derved ville de med katastrofale følger til følge også for os, gøre livets lykke til vores tros-og-bønsgerning. Derved vil vi komme så langt væk fra Gud, som tænkes kan, for hele fokus bliver lagt på os selv, på vores tro og vores bøn.

Alligevel kan det jo ske, at vi slet ikke kommer derud. Det kan ske, at vi slet ikke får alt dette galt i halsen. Og alligevel står vi i den håbløse, fortvivlede og magtesløse situation og spørger ”Hvorfor?” ”Hvorfor ikke?” Næste salme tager udgangspunkt i den situation, både den situation, hvor det kan være f.eks. et sygdomstilfælde eller noget andet ulykkeligt i livet, og den situation, hvor vi anfægtes over synd og begær og vantro i vort eget liv. Det er netop denne dobbelthed, der er årsagen til, at jeg har valgt salmen til i dag, for også at pointere fastetidens fordybelses- og anfægtelsesmuligheder i troens perspektiver. Men for ikke at gå helt i stykker eller standse op ved vort ’Hvorfor?’ tror jeg, at vi skal prøve at have et andet perspektiv ind over os.

Det er imidlertid et perspektiv, vi er nødt til at tage til os inden livet bliver ulykkeligt. For i ulykken kan det være svært at tage det til sig, og det kan nemt blive opfattet som ubarmhjertigt og

kynisk at sige det til den ulykkelige. Men hvis vi inden ulykken kan tage det til os, kan det måske nemmere hjælpe os i ulykken.

For det første, så er det befriende, at vi som Guds børn har ret til at spørge ”Hvorfor/Hvorfor ikke?” Bibelen selv har utallige eksempler på mennesker, der spørger således. Konfirmanderne og jeg arbejder for tiden med bøn, og vi ser filmen *Bruce den almægtige*. Og jeg nyder scenen, hvor Bruce siger til Gud: Må jeg godt spørge ’hvorfor’? Og Gud svarer ham glad og med et stort smil, mens han lægger hånden på skulderen af Bruce: Ja, du må gerne spørge ’hvorfor’! Og så kommer der ikke mere. Men det er som taget ud af Bibelen. Vi har ret til at spørge ’Hvorfor’; men vi har ikke krav på et svar!

For det andet, så kan man ikke fortænke os i, at når vi er ulykkelige, at vi så kigger os om efter lykken. Men, hvad er lykken? Hvad er lykken i livet – kristeligt set?

Den første læsning i dag handler om skabelsen af menneskene. En fortælling, hvor lykken nærmest bobler ud over alle kanter, som gryden, der koger over. Livet er lykkeligt. Dagens evangelium om Jesus med faderen og den syge dreng er denne lykkes modsætning. Det er beskrivelsen af et liv, hvor lykken er gået i stykker, og derved er livet gået i stykker. Med denne beskrivelse kan mange liv beskrives: livet er gået i stykker, når lykke er ulykkelig.

Evangeliet bliver en fortælling om liv, der bliver lykkelige, i og med drengens helbredelse. Træder vi ud af situationen, med det i baghovedet, og med skabelsesberetningen i baghovedet, så bliver resultatet, at livet er lykkeligt, når livet er i Guds hånd, eller som det hedder i sidste salme: *i Guds billede*.

Måske er det derfor, at vi har det så svært med lykken, og knækker så nemt og dybt i ulykken. Måske er det derfor, at vi i vores lykke-fikserede verden, bliver alt for ulykkelige, når ulykken rammer. For lykken er alt for ofte forbundet med vore egne muligheder eller vort velbefindende; med os. Jeg tror, at lykken er, at livet er i Guds billede. At vi ser vort liv i Guds billede med Jesus som den, vi må tro på kan hvad han vil, og i hvis hænder vi må lægge vore vantro, fortvivlede og magtesløse og ulykkelige liv.

Da vil vi på trods deraf alligevel kunne se, at når mennesker og Gud er sammen i livets billede, da er det lykkeligt, og når vi kyskes med guld i mund af den liflige aftenrøde, da tindrer end det matte blik, de blegnede kinder gløde og vi rejser til vort fædreland.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen